

NOVA DOBA

Stane letno 48 Din, mesečno 4
— Oglasi za mm višine stolp
osmrtnice in zahvale 50 p. Pč

Študijska knjižnica
dolž. iztis

Ljubljana

Izhaja
k. četrtek in soboto.

Uredništvo Strossmajerjeva ul. št. 1, I. nadst. Telefon št. 55.
Upravništvo Strossmajerjeva ul. št. 1 pritličje. Telefon št. 65.
Račun kr. poštnege čekovnega urada št. 10.066.

Italijanske mešetarije.

Italija je znala vedno spretno udeležiti in postaviti svoje načrte na dobro argumentovano in realno podlago. Zato so njeni načrti zelo nevarni za onega, proti kateremu so naperjeni. To spretno adaptiranje italijanske politike vsaki novi situaciji, ki se pokaže v kateremkoli problemu mednarodne politike, kjer vidi Italija tangirane svoje koristi, je res pravi primer diplomatske mešetarije. Italijanska politika se omejuje samo na diplomatsko mešetarenje, v katerem je nedosegljiva. Ne daje pa nikakih iniciativ, to prepušča drugim, ker nosi samo ime velesile in nima zadostnih rezerviranih moči in avtoritete za dajanje iniciativ in za vodstvo koncerta velesil. Italijanska diplomacija je s svojo počasno politiko dosegla, da je bila uvrščena med velesile. Kadar so pa italijanski diplomati opustili to metodo in hoteli politiki dati direktivo, so se nesmrtno blamirali. Italija opazuje in koleba med dvema ali večimi tezami in ko meni, da je prišel pravi čas, tedaj se odloči in ima vedno izvanredni uspeh.

To je tudi karakteristika italijanske orientiske politike, ki je stalno kolebala med Angleško in Francosko, dokler se ni po turški zmagi poslednja odtegnila sodelovanju na škodo angleške hefenofilske politike, ki je služila Lloyd Georgerju, da varuje preko Grkov pozicije Anglije na vzhodu. Schanzer se je slučajno rešil, da se ni vezal z Angleško. Pred nekaj meseci se je ponudil angleški vladni, da bi sodeloval pri njeni orientiski politiki. Angleži so ga pa zavrnili, ker je zahteval take koncesije in kompenzacije, ki so se zdele Angležem pretirane. Po grškem porazu se je Italija direktno zvezala z turško vlado v Angori, katere notranji minister se je nahajal v Rimu. V vprašanju Tracije je Italija napenjala vse sile, da zasigura Turkom teritorialno razširjenje v vzhodni Traciji. Nato je odpovedala konvencijo o Dodekanezu, ki jo je sklenila z Grško, a ne izvedla.

Za časa tripolitsanske vojne je Italija okupirala te turške otoke ter jih imela okupirane kot garancijo, da Turčija izpolni mirovne pogoje. Kljub temu, da je Turčija zahtevano izpolnila, Italija ni opustila okupacije. Po svetovni vojni se je Italija udeleževala tudi pri delitvi Turčije. Ko je Grška, kot predstraža Anglije, dobila precejšen del plena, je začela Italija paktirati z grško vlado in

R. V.:

Viljem II.

Kot ženin je stopil zopet bivši nemški cesar v ospredje. Dunajski »Inter. Blatt« je prinesel ob tej priliki cesarjevo sliko. Mož si da brado rasti, ki mu prav dobro pristaja. Nehote mi pride ob pogledu na misel njegov veličasten sprejem na dunajskem rotovžu ob priliki Jadranske razstave, kakor tudi cesarska epizoda na graškem kolodvoru med svetovno vojno.

Viljem je prišel na povabilo dunajskega občinskega sveta na Dunaj, kjer mu je bil prirejen v slavnostni dvorani magistrata velikanski sprejem. Deževno-vetrovni dan je bil v prvi polovici septembra. Precejšnja množica ljudstva se je zbirala na raznih krajih one poti, ko je pasiral Viljem na svoji avtomobilski proti rotovžu. Hoteli so videti — pa tudi jaz — svoječasnega »prvega gospoda« na evropskem kontinentu. Dolgo smo čakali. Konečno je vendar slišati od daleč nemško-cesarjeve samoiasne fanfare. In šel je glas med občinstvom: »to je avtosignal nemškega cesarja«.

za gotove koncesije in teritorialne kompenzacije v Mali Aziji se je obvezala odstopiti Grški del teh otokov.

Grčija je bila tepena in to nesrečo izrablja sedaj Italija, da odpove konvencijo, Turčiji se pa ponuja. Dodekanez, ki ji ni bil nikdar priznan, ji služi za kompenzacijo, katero ponuja Turčiji za usluge, ki jih od nje zahteva na Balkanu. Italija bi za se obdržala samo dva največja, Rodos in Karpathos, ker sta važna zanj iz strateških in gospodarskih razlogov. V Mudaniji se je dotočilo, da za časa grško-turškega premirja okupira Francoska področje Karagača vzhodno od reke Marice, Italija pa zasede Dedeagač. Angleški listi opozarjajo na nevarnost italijanskega vmešavanja v zadeve balkanskih držav. Težnja Italije, da si osigura gospodarski in politični vpliv na Balkan.

Za kaj gre Italiji, se vidi jasno iz nekega članka italijanskega generala Boncivegna. V tem članku opozarja Boncivegna na veliko slovansko nevarnost, ki se bliža od severa proti Črnemu, Jadranskemu in Egejskemu morju. Ta nevarnost danes sicer še ni tako velika, kakor bi bila, če bi bila Rusija že na nogah. Veriga držav, ki se raztezajo od vzhoda na zapad, deleča severne od južnih Slovanov, se mora okrepiti. Misli pri tem na Rumunsko, Madžarsko in Avstrijo. Italija je sovražna Slovanstvu in je zato vse storila, da prepreči koridor med Češkoslovaško in Jugoslavijo. Nasp. ki deli severne od južnih Slovanov, je preslab, zato je treba ustvariti dve trdnjavi na Jadranskem in Egejskem morju, ki naj odbijeta slovanski val. Ti trdnjavi ste Istra in Tracija. Če se posreči to Italiji, ne bodo Slovani nikdar vladali na Sredozemskem morju iz razloga, ker bi dominirala istrska trdnjava nad zgornjim Jadranom, Tracija pa nad morskimi ožinami. Preostal bi tedaj slovanskim narodom samo Solun, a držalo bi se jih v kleščah Turčije in Italije. To je vzrok, da Italija gleda, da se Turki okrepe v Evropi. Da je Turčija v zvezi z Rusijo, Italijo nič ne moti, ker je to samo nujna politična poteza. Boncivegna misli, da odgovarja turški protislovanski zid splošnim evropskim koristim. Od Francije, meni, je bilo nespametno, da je ščitila slovanske države in podpirala formiranje Male antante, ki je za zapadno Evropo velike nevarnosti. Ojačena Turška v Evropi bi uničila grški in jugoslovanski imperijalizem in

Prihajali so prvi avtomobili. »Kje je cesar, kje je Viljem«, so jeli povpraševati ljudje. Pripeljal se je tudi Viljem v zaprtem avtu in gledal skozi okno ter pozdravljati na vzklike posameznikov od občinstva. To je bilo vse in radovednosti je bilo vstreženo. Viljem je imel na poti smolo. Dunaj ni kazal tistega zanimanja, ki ga je Viljem morda pričakoval. Isti dan je obiskal tudi svojega ranjkega prijatelja Rudolfa pri kapucirih. Tudi tam pred cerkvijo je malo ljudi, nekaj »heil« klicev in prizor je bil doigran.

Popoldne istega dne pa sta skupno z ranjkim cesarjem F. J. I. obiskala Jadransko razstavo, kjer je Viliema zanimal kinofilm »Bitka na morju«. Film je bil res krasno sestavljen, zato je bil — Lahe. In res je dunajsko ital. postaništvo na pritisk ital. vlade izposlovalo, da se je prvotna firma filma »Morska bitka pri Visu« izpremenila v poprejenomenovani naslov.

Kako pa je bilo v Gradcu? Bilo je na Martinovo nedeljo leta 1917. Na graškem kolodvoru velika navoznost. Službujoči prometni uradnik prvi prihod »Remingtona«, ime pod kate-

zanetila stari prepir glede hegemonije na Balkanu. Zato je treba vse previdnosti naši državi, da jo Italija pri svojih spekulacijah, zopet kaj ne ukane.

ANTON JERŠINOVIČ:

O muzejih.

Muzeji so sveti hrami človeške kulture iz davnih časov do današnjih časov; v njih se zbirajo in hranijo najizrazitejši zgodovinski spomeniki kot žive priče duševnega hotenja, stremjenja in delovanja oseb, narodov, človeštva. Muzeji so zrcalo omike in napredka.

V davno minulih časih so prosvetljeni narodi ustanavljali muzeje, t. j. hrame muzam posvečene; boginjam samim so jih izročali v varstvo in zaščito, boginjam pesništva, znanosti in umetnosti, vedno devičnim hčerkam najvišjega boga. Poroča se, da je dal egiptovski kralj Ptolemej v 3. stoletju pr. Kr. zgraditi v Aleksandriji velikanski muzej s knjižnico, obsegajočo 400.000 knjig (zvitkov). Učenjaki so se tam zbirali, učili in raziskovali, prosti vsakdanjih skrbi, ker je država krija vse potrebščine; ljudstvo jih je trumoma hodilo poslušati.

V poznejši dobi pomenijo muzeji zgradbe, v katerih se zbirajo vsakovrstni redki in zanimivi predmeti, zlasti naravoslovni in umetniški.

Danes so muzeji urejene zbirke vseh onih predmetov, ki so v zvezi s katerokoli panogo umetnosti ali znanosti.

Vsak kulturni narod ima svoje muzeje, čuva njih dragocene zaklade in jih z velikimi žrtvami, pa tudi z vnelo in ljubeznivo izpopolnjuje. V muzejih se shajajo učenjaki in pesniki, znanstveniki in umetniki k delu in raziskovanju, v muzejih se izobraža priprosto ljudstvo, v muzejih se uči mladina domače kulturne zgodovine in se navdušuje ob delih slavnih prednikov za lepoto in ljubezen do domovine. Po bogastvu in negovanju muzejskih zbirk sodijo tuji kulturo naroda.

Kdo bi jih naštel, vse one v Rimu in Firenci, Parizu in Londonu, Stockholmu in Antverpu, Madridu in Petrogradu, Dunaju in Berlinu, Bostonu in Washingtonu in nešteti drugih mestih! Nemci sami jih imajo nad 200; Amerikanci pa, ti praktični ljudje, ki baže nimajo za ne družega razumevanja kakor za denar,

rim je potoval nemški cesar. Postajenačelnik je tekal v belih rokavcih gori in doli ter preganjal uradnike in druge zeleniške uslužbenke, ki niso imeli službe, s perona. Ničje izmed teh ni ime dostopa. Stotnik kot voj. komandant kolodvora, dobra duša, sodni nadsvetnik v civilu, pa se prav nič ne razburja, njegov Feldvebel pa drži svoje ljudi, ki morajo stopiti v akcijo. Kmalu pride tudi polic. ravnatelj kot najvišji šef varnostne službe. Opazoval sem ves dirndaj. Graška višja vojaška oblast ni poslala nikogar, kar se mi ni prav nič čudno zdelo, ker sem znal, da tudi vojaš. poveljstvu ni bilo po volji, da se je utabotila v tej dobi tudi nemška »Bahnhof-Kommandatur« na graškem kolodvoru, ter nadzirala nemške vojaške transporte za kobariško bitko. Šef te komande, rez. nadporočnik, v civilu bančni uradnik, prijazen dečko, je imel tudi svojega feldvebela, ki je strašno zabavljati nad našimi svinjskimi vojaškimi transporti, češ: »In einem Lastenwagen fährt kein deutscher Soldat.« (V tovarnem vozu se ne vozi nemški vojak.) A predno je pričel nastop skupne vojne pred Kobar-

naravnost tekmujejo z velikodušnimi prostovoljnimi doneski, kečar gre učnjakov klic po deželi za ustanovitev novega muzeja, etnografskega, antropološkega, modernega. In tedaj se začne dvigati ponosna stavba, po najmodernejših načrtih, na najbolj prometni točki, vsakomur najlažje dostopni, upošteva se možnost razširjenja, osiguranje proti požaru, dovajanje primerne svetlobe itd. Muzeji so zrcalo omike in napredka narodovega.

V naši državi imamo večje muzeje v Beogradu, Zagrebu, Sarajevu, Splitu in Ljubljani; nekaj lokalnih se nahaja v manjših krajih.

Preko ozemlja naše države je šlo od prazgodovinskih časov do današnjega dne mnogo najrazličnejših narodov in ras. Vsak narod, vsaka rasa je zapustila sledove svoje kulture in zgodovine, ki jih povečini še krije mati zemlja. Zato so naše pokrajine v vseh ozirih muzejskega žitja odlične važnosti.

Nismo bogati Amerikanci, ki bi mogli zbirati tisoče dolarjev v omenjene svrhe. Živimo v povojih novega gospodarskega življenja, in daleč je še čas, ko bomo mogli tekmovali z drugimi. Eno pa je, kar moremo in moramo storiti: **vzbujati zavest, da imamo mnogo m klicati k dolžnosti, da to na veke ohranimo in po možnosti izpopolnjujemo.**

Svita se na obzorju. Naše razmere se polagoma, komaj vidno, a dosledno urejujejo; naše življenje bo, kakor vse kaže, v doglednem času prešlo v normalni tir. Tedaj bomo mogli v intenzivnejši meri obrniti svojo pozornost tudi onim kulturnim institucijam, ki smo jih v vojnem in povojnem metežu maločlane docela zanemarili. To zavest nam dajejo imena onih nesebičnih mož, učenjakov, zgodovinarjev in arheologov, ki so na sestanku v Dobrni koncem avgusta in na kongresu v Beogradu početkom oktobra t. l. sklenili z vso vnelo lotiti se kulturnega dela na tem polju.

V Celju imamo dokaj bogato in zanimivo muzejsko zbirke, vsebujejo predmete iz prehistorije, rimske arheologije, numismatike in naravoslovja. O »lapidariju«, t. j. zbirki antičnih kamnov z napisi se je znani učenjak, univ. profesor dr. Vulić iz Beograda pohvalno izrazil, rekoč, da nudi mnogo gradiva za znanstveno proučevanje. Zbirka hrani

dom, je hotel še Viljem enkrat pozdraviti svojo vojsko. Dvorni vlak prihaja, dolg kot ves graški peron, na juž. kolodvor. V vlaku je vse oživelo. Ko obstoji, že zapazim tudi Viljema. Zanimivo je bilo, da ni izstopil iz voza, v katerem je sedel s svojim ožjim spremstvom dveh oficirjev, temveč je šel z njima še skozi 3 vozove v smeri proti stroju in izstopil v bližini južnega konca perona. Kako so sedaj tekli polic. ravnatelj, kolodvorski poveljnik in postajenačelnik.

Viljem s svojim adjutantom in avstrijskim vojaškim pooblaščencom na nemškem dvoru izstopi. Cesar je podal vsakemu roko v pozdrav in zmenjal z njimi par besedi. To je bilo vse. Naglo jih je odslovil. Vendar je bil smatrat, da pomeni Viljemova promena na graškem kolodvoru nekako odlikovanje graškemu mestu. Cesar Karol, ki se je vozil pod imenom »Donau« ni izstopil nikoli v Gradcu, ker jih ni maral, oni pa njega ne.

Vlak je stal 17 minut. Viljem in ova višja častnika se sprehajajo ves čas graškega oddiha. Tu sem imel priliko, ga natančno opazovati. Mož, srednje

pa vodo sedajle v jesenskem deževju, ko plavamo in proklinjamo to vreme, zapira za več dni, je vendarle dokaz, da je cela naša vodovodna napeljava slaba, da je bila že koi spočetka nesolidno izvršena, da ni nikdar žnjio miru. Sedaj je počila v Vitanju dovodna cev, ki zahteva večdnevni večjih popravil, vsled česar ostane vodovod do nedelje do 12. ure zaprt.

Na Vseh svetih dan se bodo pete kakor vsako leto tudi letos popoldne ob 3. uri žalostinke na okoliškem pokopališču. V ta namen se vrši pevka vaja skupnega moškega zbora dne 1. novembra ob 1/2 2. uri pop. v mali dvorani Narodna. Od tam odhod na okoliško pokopališče.

Celjsko pevsko društvo prične s pevske vaje danes dne 3. novembra t. l. v vaji za moški zbor v petek 3. nov., za vaji za moški zbor v sredo 8. nov., 3. vaji za mešani zbor v petek 10. nov., vsakokrat ob 8. uri zvečer. Nadaljne vaje se objavijo. — Za CPD sprejema predprijave za te vaje društveni tajnik g. Anton Misja pri Zadrugi Zvezl v Celju, Strossmayerjeva ul. 1/1, nadstr. ob delavnikih med uradnimi urami in pri prvih treh vajah. Vaje se vrše v mali dvorani Narodna doma. Društvo vabi vse pevce in pevke, da se prijavijo, reflektira pa pri tem na skrajno točno in dostojno posećanje vaj.

Vabilo na ustanovni občni zbor podružnice »Soča« v Celju, ki bo dne 26. oktobra t. l., ob 8. uri zvečer v mali dvorani Narodnega doma. Vspored: 1. Poročilo ustanovnega odbora. 2. Čitanje pravi. 3. Volitev novega odbora. 4. Razno. 5. K polni udeležbi najvljudneje vabi odbor. 3-1

Uradne ure pri državnem pravdništvu so ravnotako od 15. okt. od 8. do 14. ure, kakor smo to že javili za okrož. in okrajno sodišče.

Sedem tednov dežja. Po izredno hudi snuži smo danes pred sedmimi tedni dobili dež in deževje, le malo dni v mes je bilo lepih. Z deževjem smo dobili tudi jesen. Imeli smo v tem času dvakrat povodenj.

Cene letošnjega vinskega mošta so v Slov. Goricah zelo nizke, mošt se prodaja po 14 — 16 K liter. Izgleda torej, da ga bodo tudi naše gostilne točile nekoliko nižje, kakor smo bili vajeni doslej.

Tržne cene v Celju. Na razna vprašanja, ki nam glede tržnih cen, ki jih dvakrat v mesecu priobčujemo, prihajajo iz občinstva, sporočamo, da nam te cene daje tržno nadzorstvo mestnega magistrata. Ako navajamo te cene, ni s tem rečeno, da so to morda uradno določene cene, pač pa so to cene, po katerih se prodajajo živila na trgu in v trgovinah, pri sedanjem padanju cen vsem potrebnostim, so navedene cene povsem previsoke. Naš list, ki te uradne številke priobčuje, seveda nima namena uplivati na zvišanje cen, pod kojimi vsi ječimo še danes kljub temu, da vrednost našega denarja stalno narašča.

Kino Gaberie. Ker film ni došel, se predvaja v petek, soboto, nedeljo in ponedeljek velika detektiv. drama »Neznanka s Ponte Grande«. V glavni vlogi Ria Bruna.

Prosveta.

MESTNO GLEDALIŠČE V CELJU.

Razprodano gledališče predvsem blagodejno vpliva na blagajno, vzbujajo pa tudi praznično razpoloženje med obiskovalci božanstvenega svetišča lepe umetnosti. Občutek zadovoljstva in izraz posebnega užitka se je zrcalil tudi v torek, dne 17. tm, na obrazih vseh onih mnogoštevilnih, ki so posetili mestno gledališče. Nastopil je v letošnji sezoni prvič ansambel ljubljanskega Narodnega gledališča z angleško komedijo »Jack Straw«, ki se opetovano igra v Ljubljani in je dosegla tudi tankaj pri precej razvajeni publiki popoln uspeh. Tem bolj smo se seveda divili nad potekom igre Celjani, ki imamo tako redke prilike, se seznaniti tudi na odru z boljimi težkimi umotvori tujih narodov in pisateljev. Vprizorjena komedija je duhovita, vsebuje krepko podčrtane resnice in opazke na realno življenje ter je tekom zapletljajev in razpletljajev prav zanimiva. Brezdvomno učinkuje tako globoko po svojem glavnem junaku, kojega uloga, polna dostojanstva, a tem večje rafiniranosti mora biti v mojsterskih ro-

kah. Pri g. Putjati, ki je igral Jack Strawa, se kar po prvem nastopu že ve, da je umetnik, ki se mora sicer še boriti s težkočami jezika, katerih utis pa izgine pod vehemenco njegovega vsestransko dovršenega nastopa. Po svoji mirnosti, prijetnem glasu, zlasti pa mimičnem izražanju svoje notranjosti imponira — naravnost fascinira. Človek se nehote zamisli v ono lepo dobo vseučiliškega življenja, ko je zlasti akademikom dana prilika, spoznati in občudovati igratce svetovnega slovesa. Ljubljana ga ima, da bi ga le znala tudi ohraniti! Pridno so igrali tudi vsi ostali igralci ter harmonično zaokrožili potek dejanja. V ospredju je zlasti obitelj Mr. Parker-Jenningsa, ki si je s svojim denarjem pridobila dostop v najvišje kroge. Zeno je igrala gđc. Vera Danilova ter s primerno zunanostjo, masko in parveniškimi manirami vzbujala obilo smeha. Umerjen, a vendarle malomeščanski nastop je kazal spretno njen mož Parker (g. Plut), izboren v kretnjah, po maski in po dikciji je bil nadalje njun sin Charles (g. Železnik). Lep kontrast je ustvarila po svoji mirni naravi, prikupljivi zunanosti in, kakor zahteva igra, naravnem mišljenju v vlogi hčerke Kitty gđc. Mira Danilova. Pri vseh se je nadeje opazala neka notranja vez in v nastopih prav primeren tempo. Tudi g. Wintrov se mora izreči kot Lady Wanley le najlepše priznanje. Višek je dosegla v drugem dejanju v nastopu z vojvodo. Prav dober partner ji je bil kot Ambrose Holland g. Terčič; tudi ostali igralci so se kretali ves čas v okviru celokupnega dejanja. Kneza Andrian von Brennerja je izvrstno in s potrebnim dostojanstvom reprezentiral g. Danilo, igral umerjeno in diplomatsko. Celokupno razpoloženje občinstva je že dokazovalo, da je igra izborno uspela, buren aplavz po vsakem dovršenem dejanju pa je izražal hvaležnost in spoštovanje, ki ga gojijo celjski Muzini oboževalci do dragih gostov iz Ljubljane. —vlj—

Dopisi.

Meščanska šola v Žalcu. Vprašanje meščanske šole v Žalcu je stopilo zopet korak naprej. V nedeljo, dne 15. okt. so se zbrali v žalski občinski pisarni zupani iz Žalca, Petrovč, Velike Pirešice in Gotovelj, zastopniki občinskih odborov iz Št. Petra in Griž, načelniki krajskih šolskih svetov iz Gotoveli in Žalca, zastopnika Savinjske posojilnice v Žalcu, kakor tudi drugi funkcionarji žalskega trga. V pozdravnem govoru je povdarjal krajnošolski načelnik g. Vizovišek, da je vprašanje meščanske šole v Žalcu vitalnega pomena za celo Savinjsko dolino. Župan g. Vabič naglašala v svojem govoru, da se bje boji za žalsko meščansko šolo že nad 26 let in opozarja, da je naš pogled obrnjen v bodočnost, ki da narodu razvoj, kakršnega je po svoji nadarjenosti vreden ter naznanja sklep trške občine, ki prispeva k zgradbi 20 odstotkov. Župan gotovelski, g. Antloga naznanil v imena svoje občine sklep, da prispeva za dobo 5 let 25% občinskih doklad, t. j. 25.000 K, v naturalijah pa v vrednosti nad 30.000 K. Pooblaščenec iz Griž, g. Žuža poroča, da daje griška občina potrebne garancije s prihodnjim šolskim letom začeni pa po 10% k stroškom za stavbo. Zastopnik Savinjske posojilnice v Žalcu, g. Pikel izjavi, da bo zavoj podpiral akcijo z izdatnim zneskom v gotovini. Posojilnica v Celju je izjavila pismo, da hoče tudi gmotno prispevati k izdatkom za zgradbo. Občinski odbornik g. Štefančič iz Št. Petra naznanja, da bo prispevala njegova občina z 8%, ako se bodo tudi druge občine odzvale v tem smislu. Gosp. župan Koren iz Petrovč naznanja, da se bo o višini prispevka bavil občinski odbor, ki ga skliče v najkrajšem času; podpirati hoče akcijo v najizdatnejši meri. Gosp. župan Teržan iz Velike Pirešice podpira zadevo, vprašati mora pa tudi ljudstvo. V ta namen se skliče v nedeljo, dne 22. tm, dva shoda. Prvi se vrši v Galiciji po prvem sv. opravilu v tamonjni šoli, kjer govori g. F. Pikel, drugi pa popoldne v Zg. Ponikvi, kamor pride poročat g. nadučitelj A. Petriček. Gosp. Pikel je predlagal, da se morajo razum žalske in celjske posojilnice zainteresirati tudi ostali zavodi Savinjske doline, kakor tudi celjske banke. Tudi okrajni zastop celjski bo storil svojo dolžnost. Za šolo je treba eden in tričetrt milijona,

ki je za Savinjsko dolino dosegljiva vsota. Glasom današnjih izjav je zajamčenih že do 70% in je ostanek 30% brez dvoma zagotovljen. Meščanska šola je naša kritje in je po stanju današnje silke zagotovljena. Župan g. Vabič z veseljem zagotovi, da je torej nadpolovična garancija dana, izraz in volja našega ljudstva.

Dnevna kronika.

Naša krona v Carihu danes 2.47%.

Meščanska šola v Vojniku. Vpisovanje v I. razred na novo otvorene meščanske šole v Vojniku se vrši v petek in v soboto od 8. — 12. ure, s poukom se prične v ponedeljek.

Podružnica voj. invalidov, vdov in sirot Sv. Peter v Savinjski dolini prireca vinski trgatav v nedeljo dne 22. tm. popoldne ob 4. uri v prostorih g. Alojza Šrbarja, restavraterja v Št. Petru v Savinjski dolini. K obilni udeležbi vabi odbor.

Mati predsednika narodne skupščine umrla. V Karlovcu je umrla mati odveta nika in predsednika narodne skupščine Emilija Ribar v 67. letu svoje starosti. Pokopana je bila 15. tm. v Dubovcu.

Število slušateljev na beograjski univerzi. Na Beograjski univerzi se je vpisalo letos 1783 akademikov in sicer: 640 pravnikov, 415 filozofov, 172 tehnikov, 150 medicincev, 36 teologov in 70 slušateljev gospodarskih ved.

Nove radiotelegrafične postaje v Jugoslaviji. Poleg velike radiopostaje v Beogradu je ministrstvo pošte sklenilo instalirati še nekoliko manjših radiopostaj v državi. Te nove postaje se bodo zgradile v Ljubljani, Zagrebu, Novem Sadu, Sarajevu, Cetinju in Skoplju.

Ameriški kapitalisti in padec nemške marke. Newyorški »World« javlja, da je Amerika s padanjem nemške marke doživela največji krah. Zanjia tri leta so vložili Američani okoli eno milijardo dolarjev v nemške marke. Ta iznos nemških mark ima danes vrednost 50 milijonov dolarjev. Angleški spekulantii so vložili v nemške marke okoli 700 milijonov dolarjev.

Rubej še vedno pada. Vrednost ruskega denarja rapidno pada. Deset ruskih zlatih rubljev je zadnji čas vrednih 75 milijonov papirnatih. Kurzi tujega denarja na moskovski borzi so sledeči: Angleški funt 64 milijonov sovjetskih rubljev, ameriški dolar 15 milijonov, poljska marka 1650 sovjetskih rubljev. Vzrok padcu rublja je, ker se izdajajo vedno nove novčanice.

Uboj in samomor. Kmetovalec Luka Alavanja Todorov, 60 let star, iz Karine je v prepiru ubil svojega nečaka s puško, nato pa sam sebi z velikim nuzem prepral trebuh; klub grozni rani je umrl šele čez par dni.

Bratranec zažgal iz maščevanja dediču hišo. V neki vasi v Istri je umrl premožen kmet. Imel je dva nečaka Antona Hapelja in Milana Bragarja. Premoženje je zapustil Hapeliu. Iz nevoščljivosti je Bragar zlezel ponoči v Hapeljevo stanovanje in se polastil mnogege perila v vrednosti 2500 ir. Oškodovanec ga je naznanil orožnikom. To ga je pa še bolj razkačilo. Preteklo noč je zažgal bratranca podedovano hišo.

Zastrupljenje s plinom. V Trstu so šli po večerji dr. Seslin, njegova žena Amalija in hčerka Nines v spalnico k počitku. Ponoči pa je slišal Seslinov svak, ki je ležal v sosednji sobi, kako je deklica stokala in sem in tja zajokala. Stokanje se mu je zdelo nekoliko sumljivo, vendar ni šel pogledat v spalnico. Zjutraj okoli 8. ure je vstal kakor po navadi. Čudno se mu je zdelo, da ni Se-

slin še vstal. Spomnil se je nočnega stokanja. Šel je k vratom spalnice, kjer mu je vdaril v nos duh po plinu. Poklical je parkrat dr. Seslina, a se ni oglasil. Šel je k postelji, tresel vse 3 osebe, a jih ni mogel zbuditi. Hitel je na rešilno postajo in čez nekaj minut je prišel zdravnik, ki jih je zopet spravil k življenju. Zastrupili so se s plinom, ki je uhaial skozi tla iz počene cevi. Stanje vseh treh je opasno.

Tolažba v slabih časih. Do sedaj so filologi snarali, da je treba en gram zota za vsak kilogram telesne teže. »Literary Digest« pa prinaša, da je ameriški fiziolog H. C. Sherman hranil oba spola izključno samo s kruhom, maslom in krompirjem. Tisti, ki so se s to hrano hranili, so opravljali kakor po navadi svoje posle in niso pri tem občutili nobenega oslajenja ali kake bolečine v želodcu. Živeti bi se dalo tudi samo ob kruhu in malo mleka, ker imate te dve živili vse potrebne hranilive snovi. Žalostna a znanstvena tolažba v času visoke draginje.

Kozarec vode — 20 kron. Dunajske oblasti so določile, da ni dopustno, da bi gostilničarji od gostov, ki ne pijejo alkoholnih pijač, zahtevali posebno oškodnino, pač pa smejo računati za kozarec vode največ 20 kron.

Glavno mesto Turčije. Nacionalistični turški krogi menijo, da bi ostal Carigrad kot glavno mesto sultana, prave glavno mesto Turčije bi pa bilo Eski-Schehir.

Cene v gospihah znižane za 10%. Zagreški aprovizacijski odbor je sklenil na svoji seji, da se morajo cene v gostilnah in hotelih znižati za 10%. Katere gostilničar bi se tega ne držal, bo kaznovan po zakonu za pobijanje draginje.

Viseči stolp v Pizi se bo podrl. Viseči stolp v Pizi, ki je že vsaj po slikah znan vsakemu civiliziranemu človeku, se je še bolj nagnil ter proti nevarnosti, da se poruši.

Abstinentni kongres se bo vršil v Sarajevu tekom letošnje jeseni. Po sedanjih poročilih bo sodelovalo na kongresu par stotin abstinentnih društev iz Jugoslavije.

Mlinar utonil. Franc Fras, 42 letni mlinar iz Dokležovja je nesel hrano k mlinu ter je padel med potjo v naraslo mursko strugo, kjer je našel smrt. Zapuščala vdovo in devet nepreskrbljenih otrok.

Kapetan ustrelil svojega polkovnika. Pešadijski kapetan Aleksander Stepanovič je iz dosedaj neznanih vzrokov ustrelil svojega polkovnika Nikolo Nikoliča.

Sokolstvo.

Stavbno zemljišče na prodaj. Jugoslovenski Sokolski Savez prodaja celo zemljišče v Ljubljani ob Linhartovi ulici, kjer je stalo telovadišče. Prodajo se tudi posamezne parcele. Reflektanti dobe potrebne informacije v pisarni Jugoslovenskega Sokolskega Saveza, Narodna.

Jugoslovenski Sokolski Savez ima na prodaj večje število državnih zastav razne velikosti. Isto tako ima na prodaj razne lončene posode (vrčke) na katere opozarjamo zlasti naša društva. Potrebne informacije se dobe v Savezu.

Glavna skupščina Jugoslovenskega Sokolskega Saveza se vrši v nedeljo dne 29. oktobra v Zagrebu. Dne 28. okt. se vrši isto tam seja prednlačkega odbora Saveza in zvečer zaupni sestanek delegatov.

Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna v Celju. Odgovorni urednik: Lic. Edvard Šimic.

Nosite zaradi njihovih velikih prednosti
PALMA
kavčuk potpetnike in potplate

Narodno gospodarstvo.

H M E L J.

XV. in XVI. brzojavno tržno poročilo:
Nürnberg, 17. X. 1922. 600 bal prodanih, cene za prva čvrstejša.
Nürnberg, 18. X. 1922. Živahen promet, cene za 3000 M višje, 450 bal prodanih.

Mirna gospodična

išče boljše stanovanje za takoj. Cenjena obvestila se prosijo na V. L. Goričar & Leskovšek Celje.

2-2

Stavbena parcela 10.000 m²

v Celju, z 2 velikima hišama, se poceni proda. — KAROL BREZNIK, CELJE, 1180 Dolgopolje št. 1. 4-4

Iščem kompanjona

z večjim kapitalom za že obstoječo lesno trgovino. Naslov v upravi lista. 1175 6-5

Fant

priden in pošten, 15 do 16 let star, se vzame v službo. Naslov v upravnistvu Nove Dobe. 1230

Furniture

in orodje ter ure samo na debelo.

1167 10-4

Rudolf Pick Zagreb, Illica 47.

Naznanilo.

2-2

Naznanjam s tem, da sem s 1. okt. 1922 prevzel

glavni zastopnik banke „Slavija“ v Celju,

ter s tem tudi vse posle, katere je vodil dosedaj g. Likar, ki je z istim dnem upokojen. Ker je v zadnjem času naraslo precej zaostankov in mi v tem kratkem času ni mogoče prepotovati celega obsežnega okoliša - Vas vabim, da se zglasite prihodnjo nedeljo dopoldne, t. j. dne 22. oktobra 1922 v moji pisarni, da uredimo vse zaostanke. Prinesite s seboj tudi vse podatke in pripomočke, da bo zadeva hitreje rešena. Priporočam se Vam ter belježim z odličnim spoštovanjem

Dragotin Gobec

Glavni zastopnik banke „Slavija“ Celje, Razlegova ulica 11.

Drobno sol

40-34

in špacerijsko blago

nudi po najnižjih cenah trvdka

SIRC-RANT, KRANJ

telefon int. št. 9,

ter kupuje po najvišjih cenah poljske pridelke in suhe gobe, ki se naj povzorijo. 1

Gostilno ali vinotoč

vzamem v najem v Celju ali v Ljubljani. Imam svoj inventar. Ponudbe na Anončni zavod D. BESELJAK, Ljubljana, Sodna ul. št. 5 pod »Gostilna«. 2-2

Izvežbana tipkarica

se sprejme za 4-urno popoldnevno pisarniško delo pri Zvezi obrtnih društev za Slovenijo v Celju, Prešernova ul. 3. 2-2

Kupim po visoki ceni vsako množino

trdih in mehkih drv

plačljivo proti duplikatom. Prosim obvezne ponudbe franko vagon vseh postaj na naslov Korošec Dragotin, 67-29 lesna trgovina, Braslovče. 834

„Lastni dom“, kreditna in stavbena zadruga v Celju sprejme takoj

knjigovodjo ali praktikanta

1217 Plača po dogovoru. 2-2

Ženitna ponudba

Dobro upelian samostojen samski pek išče v svrhu ženitve gospodično z nekaj premoženja, katera je izvežbana kot prodajalka. Le resne ponudbe pod »RESNO« na upravnistvo lista Nove Dobe. 1231

Obl. konc. posredovalnica za promet z realitetami:

Anton P. Arzenšek

CELJE Kralja Petra c. 22 CELJE

Posreduje pri prodaji oziroma nakupu zemljišč, hiš, vil, gradov, velikih in malih posestev, industrijskih podjetij itd., itd. vestno in točno. 45-21

Suhe gobe, divji kostanj

v večjih množinah kupuje

FRANC KOLENC — Celje

1113 „Narodni dom“. 5-5

Kupi se hiša ali vila

3 v Celju. Ponudbe na upravo. 2

Kupi se dobro ohranjen šivalni stroj

J. Modic, Bukovžlak 5, p. Štore. 2-2

Prvovisten vinograd

z zidanico, pridelek ca. 40 hl večina belega vina, izdatno povečanje mogoče, poleg star in mlad sadovnjak, pridelek ca. vagon namiznega sadja,

se proda.

Cena 1.200.000 K. En del letošnjega pridelka kupcu na razpolago. Sifra: Parcelacija 303' na upravnistvo Nove Dobe. 1213 2-2

Ant. Lečnik

Orvar in juvelir Celje, Glavni trg št. 4 (prej Pacchiaffo). 29

Strojepisisko

zmožno stenografije sprejme

Dr. Jos. Vrečko, odvetnik v Celju.

Išče se za daljni vod Maribor-Trbovlje za dalj časa pridnih delavcev.

Prednost imajo tisti, ki so delali v kamenolomih. Pogoji so povoljni. Reflektanti se naj predstavijo pri voditelju zgradbe, Breg št. 6, med 7 in 8 uro zjutraj.

Štev. 3709/22.

Razglas.

S členom 2. pravilnika za izvrševanje zakona o pobijanju draginje življenjskih potrebščin in brezvestne špekulacije se nalaga proizvajalcem, trgovcem, skladiščem in prometnim podjetjem, ki imajo v zalogi življenjske potrebščine v svojih ali tujih prostorih ali jih hranijo za druge, da morajo najkasneje do vsakega desetega dne v mesecu prijaviti državnim policijskim (političnim) oblastvom prve stopnje, v krajih pa, kjer takih ni, občinskim oblastvom natančne količine življenjskih potrebščin.

Z ozirom na to določbo je odredilo ministrstvo za soc. politiko z razpisom z dne 2. X. 1922 št. 10.780/II, da ja prijavljati za sedaj količine: pšenice, rži, koruze, ječmena, ovs, pšenične moke, posebe krušne in za kuhanje, koruzne moke, otrobov in kokolja in odredila, da je radi enostavnosti prijavi v vsej kraljevini iste izvršiti po sledečem obrazcu:

Prijava

o količinah žita in mlinjskih izdelkov po čl. 2 pravilnika za izvrševanje zakona o pobijanju draginje. (Glej št. 200 »Službenih Novin« od 11. 9. 1922).

Redna številka	Svojestvo prijavnikovo	Kje in v kakšnem svojestvu so potrebščine	Imenovanje							Pripomba			
			pšenica	rž	koruza	ječmen	oves	Moka pšen.	krušna za kuho		koruzna moka	otrobi	kokolj
1.	Proizvajalec, kmetovalec ali veleposestnik (ki prideluje na lastnem zemljišču več kot 2 vagona)	1. Pri prijavniku: a) prosto za prodajo b) prodano komu 2. Pri kom drugem											
2.	Trgovec, skladišče, prometno podjetje, banka, denarni zavod	1. Pri prijavniku: a) prosto za prodajo b) prodano komu 2. Pri kom drugem											
3.	Mlin	1. Pri prijavniku: a) prosto za prodajo b) prodano komu 2. Pri kom drugem 3. Melje se za koga											

V _____ dne _____ 1922.

Podpis prijavnikov:

Interesenti se opozirajo na prijavljanje v predpisanem času do vsakega desetega dne v mesecu, da se izognejo plačilu stroškov strokovnjakom, ki pregledujejo poslovne knjige, pisma, račune in ostale papirje vsem, ki ne bi v omenjenem roku predložili prijav pristojnemu oblastvu.

Ustanovljena 1864. **Hranilnica mestne občine Celje** Ustanovljena 1864.

52-39

V lastni palači pri kolodvoru.

Stanje hranilnih vlog K 35,000.000.

Vrednost rezervnega zaklada K 8,000.000.

HRANILNE vloge, ki se sprejemajo od vsakogar, uživajo najpopolnejšo varnost in ugodno obrestovanje. Pošine položnice strankam brezplačno na razpolago. Rentnino plačuje zavod iz svojega.

SPREJEMA tudi v varno shrambo od strank in sodišč razne vrednostne papirje, vložne knjižice i. t. d. Daje v najem PREDALE v svojih safeblagajnah, tako, da obdrži ključ stranka sama.

OSKRBUJE svojim vložnikom prodajo in nakup vseh vrst vrednostnih papirjev itd. Izvršuje za nje tudi inkaso in druga denarna opravila najkulantneje. IZPLAČILA v inozemstvu izredno ugodno in promptno.

Posojila vseh vrst pod najugodnejšimi pogoji. Brezplačna pojasnila in strokovnjaški nasveti v vseh denarnih prašanjih.

Pupillarno varni zavod.

Telefon Steu. 35.

Kontoristinja

perfektna strojepiska in steno-grafinja išče službe. Vstop takoj. Naslov v upravnistvu »Nove Dobe«.

1209 -2

Polpokrit voz

s pisno opremo, skoro popolnoma nov, se takoj proda. Vpraša se pri ALOJZ ŽEROVNIKU, Celje, gostilna Branibor.

Naznanilo.

Vsem trgovcem, modistkam in cenj. občinstvu naznanjam, da sem otvoril zalogo

s klobuki in slamniki

v Celju, Gosposka ulica št. 4. 45-32

Franc Cerar, tovarna klobukov in slamnikov v Domžalah

Mesečno opremljeno

sobo

išče za takoj privaten uradnik. Ponudbe na upravnistvo lista pod »SOBA«.

Nova otvorjena veletrgovina kože Jakob Deutsch i drug

Zagreb, Martičeva ul. br. 10 (produljena Jurišičeva ul.) Tel. 3-63.

Preporuča uz najsolidniju podvorbu svoja bogata snabdjevena skladišta svih vrsti tuzemnih in inozemnih učinjenih koža. Kupuje uz najbolju cijenu svaku količinu sirovih koža. 1204 2-2

Seno, slamo, drva, premog, žito, krompir, sadje in druge deželne pridelke **kupuje in prodaja** **Oset Andrej, Maribor** Aleksandrova cesta 57 818 69-31 Telefon 88

Sprejemem učenca proti plači. Nastop takoj. Janko Bovha, trgovina papirja Celje.

Naznanjam cenjenemu občinstvu, da otvorim v soboto dne 21. okt. 1922 na novo urejeno

kavarno 'Prešeren'

na Krekovem trgu. Za obilen obisk se priporoča **Ivan in Hermina Jicha.**

NARODNA KAVARNA, CELJE

Dnevno salonski koncert

brez povišanja cen.

Špecialitete najboljših vrst vin v steklenicah: **pekerčan, rulandec, rizling.**

SUKNO

82 50-39

pristno češko za moške in voleno za ženske obleke in razno manufakturo kupite radi direktnega importa po čudovito nizkih cenah samo v **veletrgovini in razpošiljalnici R. Stermecki, Celje.**

Vloge nad K 1.000.000.000.—

Kapital in rezervē K 200.000.000.—

SLAVENSKA BANKA D./D. PODRUŽNICA CELJE

Ljubljana - Zagreb - Beograd

Bjelovar, Brod n. S., Dubrovnik, Gornja Radgona, Kranj, Maribor, Monoštor, Murska Soboča, Osijek, Rogaška Slatina, Sombor, Sušak, Šabac, Šibenik, Škofja loka, Velikovec, Vršac, Budapest (Balkan bank), Split (Jugosl. ind. banka), Wien (M. R. Alexander)

Obrestuje vloge na hranilne knjižce in v tekočem računu po

4 1/2 %

brez odpovedi

5 %

proti 30-dnevni odpovedi

5 1/2 %

proti 60-dnevni odpovedi

6 %

proti 90-dnevni odpovedi

od dneva vloge do dneva dviga ter plačuje rentni in invalidski davek sama. Poštne položnice so na razpošila go.

POSOJILNICA V CELJU

NARODNI DOM (NA OGLU V PRITLIČJU)

Stanje hran. vlog čez K 52.000.000—

Vrednost rezerv čez K 14.000.000—

Sprejema hranilne vloge na hranilne knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$ brez odpovedi, $5-5\frac{1}{2}\%$ z odpovedjo, večje stalne naložbe po dogovoru

Obavlja vse denarne, kreditne in posojilne transakcije najkulantneje.

Registrov. kreditna in stavbena
zadruga z om. zav.
Prešernova ul. 15

"LASTNI DOM"

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje
po 5% to je 5 Din od sto, proti odpovedi
po $5\frac{1}{2}\%$ Din od sto. Pri večjih naložbah
po dogovoru.

Češka manufakturna trgovina

Pozor!

priporoča svojo veliko zalogo
sukna, volnenega blaga za ženske
obleke, flanela, barhenta, platna
itd. V zalogi ima tudi vsakovr-
stne nogavice in drugo kratko
robo, vse po čudovito nizkih cenah.

Pozor!

Celje, Ljubljanska cesta 6 (nasproti Narod. doma)

Staro lito železo

v vseh množinah kupujejo Strojne
tovarne in livarne d. d. v Ljubljani.

Prvovrstna umetna gnojila

1153 12-8

dobavlja najceneje
veletrgovina

Vinko Vabič, žalec
Slovenija.

Jamstvo za vsebino!

Vse vrste v zalogi!

18% Thomasovo žlindro, 40-42% kalijevo sol,
18-20% kostni superfosfat, 15% rudninski super-
fosfat, 15-17% apneni dušik.

Več čevljarskih pomočnikov

sprejme takoj na delo
Čevljarna 'Adria' Celje.

2-2

Oglasiti se je v prodajalni Narodni dom.

Stavbeno in galanterijsko kleparstvo Franjo Dolžan

Kralja Petra cesta **CELJE** Kralja Petra cesta

izvršuje vsa dela točno in solidno. = = = Cene zmerne.
53 Proračuni na razpolago. 52-41

99 104-54

Oglejte si manufakturno trgovino J. KUDIŠ

Gaberje št. 3 (gostilna Plevčak) nasproti Mestnega mlina.
Priporoča se vsem odjemalcem: na drobno in debelo.

Dospela je velika množina inozemskega
blaga po zelo nizkih cenah; na primer
sukno za moške in ženske obleke, cefir,
šifon in raznovrstno manufakturno blago.

Trgovina z galanterijskim in modnim blagom, ženskim in moškim perilom ter igračkami FRANC KRAMAR

144 50-36

poprej Prica & Kramar

Na drobno!

CELJE

Na debelo!

Zaloga cigaretnih papirčkov in stročnic.

Centrala: Razlagova ulica.

Lastni kamenolomi.

Kamnoseška industrijska družba v Celju

izvršuje nagrobne spomenike, grob-
nice, oltarje, pohištvene plošče, zidne
obklade iz poherskega granita in vseh
vrst marmorja, dalje stopnice, pod-
stavke in vsa v to stroko spadajoča dela.